

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму

«Архітектура та містобудування»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування»

галузі знань 19 «Архітектура та будівництво»

Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є актуальною та відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців у сфері архітектури й містобудування. Її зміст спрямований на формування компетентного, творчого та відповідального фахівця, здатного розв'язувати складні спеціалізовані завдання, здійснювати комплексний передпроектний аналіз, розробляти обґрунтовані архітектурно-містобудівні рішення та використовувати сучасні методи проєктування у професійній діяльності.

Мета програми чітко узгоджується з її змістом і передбачає поєднання теоретичної, художньо-композиційної, інженерно-технічної, цифрової та практичної підготовки. Загальний обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, що забезпечує належну послідовність опанування загальних і фахових компетентностей упродовж усього періоду навчання.

Структура освітньої програми є логічною та збалансованою. Освітні компоненти розміщені з урахуванням поступового ускладнення навчальних завдань і забезпечують системне формування професійних знань та навичок. Підготовка здобувачів охоплює архітектурне проєктування, містобудування, архітектурну композицію, графіку та макетування, конструкції будівель і споруд, архітектурну фізику, матеріалознавство, інженерне обладнання, реконструкцію і реставрацію, ландшафтну архітектуру, історію архітектури та урбаністики.

Особливої уваги заслуговує послідовно вибудований цикл архітектурного проєктування. У процесі навчання здобувачі працюють над різними за масштабом і функціональним призначенням об'єктами: туристичним притулком,

індивідуальним житловим будинком, житлом малої поверховості, багатоповерховим житловим будинком, рекреаційним комплексом і громадською спорудою. Така послідовність сприяє поступовому розвитку проєктного мислення, просторової уяви, уміння працювати з функціональними, конструктивними та художньо-образними аспектами архітектурного рішення.

Важливою перевагою програми є її практична орієнтованість. Значну увагу приділено виконанню креслень, макетів, графічних і презентаційних матеріалів, проведенню передпроєктних досліджень, аналізу містобудівного контексту та обґрунтуванню прийнятих рішень. Поєднання проєктних дисциплін із рисунком, живописом, скульптурою, архітектурною композицією та макетуванням сприяє формуванню у здобувачів художньої культури, композиційного мислення і здатності створювати виразний архітектурний образ.

Водночас належне місце в освітній програмі займає інженерно-технічна підготовка. Вивчення конструкцій будівель і споруд, будівельної механіки, архітектурної фізики, матеріалознавства та інженерного обладнання будівель дає змогу майбутнім архітекторам приймати не лише естетично виразні, а й технічно обґрунтовані, безпечні та реалістичні проєктні рішення.

Позитивно слід відзначити орієнтацію програми на використання сучасних цифрових технологій. Передбачено формування навичок комп'ютерного моделювання, візуалізації, опрацювання графічної інформації та підготовки наочних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів. Це відповідає актуальним тенденціям професійної діяльності та сприяє підвищенню конкурентоспроможності випускників.

Зміст програми враховує сучасні вимоги до безпеки, екологічності, енергоефективності, інклюзивності та створення безбар'єрного архітектурно-містобудівного середовища. Важливим є формування здатності працювати з нормативною документацією, дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і технічних регламентів, а також оцінювати природно-кліматичні, екологічні, соціальні, економічні та інженерно-технічні передумови проєктування.

Практична підготовка представлена архітектурною та геодезичною, навчальною рисувальною, виробничою і переддипломною практиками. Їх проходження забезпечує закріплення теоретичних знань, набуття досвіду натурних обстежень, виконання обмірів, графічної фіксації об'єктів, роботи з проєктною документацією та вирішення професійних завдань у реальних умовах. Практики логічно доповнюють теоретичну і проєктну підготовку та створюють належне підґрунтя для виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Програмні компетентності та результати навчання сформульовано комплексно й відповідно до особливостей професійної діяльності архітектора. Вони передбачають здатність аналізувати вихідні умови, збирати й опрацьовувати інформацію, розробляти функціональні, об'ємно-планувальні, конструктивні та художньо-образні рішення, працювати в команді, презентувати проєкти та взаємодіяти із замовниками, фахівцями суміжних галузей і громадськістю.

Позитивним є передбачена програмою можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору дисциплін із кафедрального та загальноуніверситетського каталогів. Це дозволяє здобувачам поглиблювати професійні знання відповідно до власних інтересів і майбутнього напрямку діяльності.

Викладання та оцінювання ґрунтуються на принципах студентоцентрованого, проблемного, диференційованого та дослідницького навчання. Поєднання лекцій, практичних і лабораторних занять, консультацій, самостійної роботи, курсового проєктування, презентацій і практичної підготовки сприяє активній участі здобувачів в освітньому процесі та формуванню в них професійної самостійності.

Позитивно слід оцінити залучення зовнішніх стейкхолдерів до обговорення освітньої програми. Урахування пропозицій представників професійного середовища, органів місцевого самоврядування та установ, діяльність яких пов'язана з архітектурою і містобудуванням, посилює практичну спрямованість програми та забезпечує її відповідність реальним потребам галузі.

Кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення створює належні умови для реалізації освітньої програми. До викладання залучені науково-педагогічні працівники, професійна кваліфікація яких відповідає змісту освітніх компонентів. Наявні навчальні, інформаційні та технічні ресурси забезпечують можливість якісного виконання проєктних, графічних і дослідницьких завдань.

Атестація кваліфікаційної бакалаврської роботи і усі курсові роботи здобувачів у формі відкритого публічного захисту з демонстрацією експозиційних матеріалів відповідає специфіці підготовки архітекторів. Вона дає змогу комплексно оцінити сформованість професійних компетентностей, рівень проєктного мислення, самостійність та здатність випускника аргументовано презентувати прийняті рішення.

У цілому освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» є змістовною, логічно структурованою, практично спрямованою та актуальною. Вона забезпечує комплексну підготовку бакалаврів архітектури та містобудування, відповідає сучасним вимогам професійної галузі та створює належні передумови для подальшого навчання і професійної діяльності випускників.

Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» може бути рекомендована до подальшої реалізації в освітньому процесі Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Рецензент,
доктор архітектури, професор,
завідувач кафедри теорії архітектури
і архітектурного проєктування
Київського національного університету
будівництва і архітектури

Ковальська Г.Л.